

Pärnun Suomi-Seura kummiksi suomen kielen opiskelijoille Pärnun Ülejõen koulussa

Taustaa:

Suomen Viron-Instituutti yhdessä Suomen suurlähetystön kanssa pyrkivät vahvistamaan suomen kielen opiskelua Virossa. Uutena muotona on kummitoiminta.

Virossa puhutaan edelleen paljon suomea, mutta enää sen asema ei ole samalla lailla itsestään selvä kuin takavuosina. Englannin kieli on muuttunut monille yhteiseksi kieleksi. Pärnussa suomea opetetaan vain yhdessä koulussa – Ülejõen koulussa. Kummitoiminta Pärnun Ülejõen koulussa on tarkoitus aloittaa syyskuussa 2016.

Suomea opiskellaan Virossa nyt noin 50 koulussa. Kummiprojektin tarkoituksena on, että kummiyhteisö vierailisi omassa kummikoulussaan vähintään kerran vuodessa – tämäkin merkitsisi jo koko maassa yhteensä noin 50 vierailua vuodessa. Kummit eivät toimi suomen kielen opettajina – tarkoitus on keskustella, kertoa vaikkapa lapsuuden kokemuksistamme Suomessa, viemme opiskelijoita tutustumaan Pärnussa sijaitseviin suomalaisiin yrityksiin, kutsumme omiin tapahtumiimme jne. Toiminta voi olla aivan mitä tahansa.

Toiminta on myös oiva tapa tavata virolaisia nuoria, kuulla heidän ajatuksiaan tästä maailmasta – suomeksi.

Pärnun Suomi-seuralaisten tähän astiset tapaamiset opettaja Mare Soomeren kanssa

Maanantaina 25.4.2015 kokoonnuimme ensimmäiseen tapaamiseen Ülejõen koululle. Paikalle saapui peräti 18 innokasta suomiseuralaista! Ensin nautimme rehtori Margus Verin tarjoamat kahvit ja kerroimme, mitä tämä kummiprojekti pitää sisällään. Tämän jälkeen siirryimme opettaja Mare Soomeren johdolla suomen kielen luokkaan. Ensimmäisessä tapaamisessa saimme tilannekatsauksen suomen kielen opettamisen tilanteesta Pärnussa ja Ülejõen koulussa. Ülejõen koulu on ainoa peruskoulu Pärnussa, jossa suomen kieltä opetetaan. Syksyllä 2016 aloittaa koulussa seitsemän eri suomen kielen ryhmää ja suomen kieltä opiskelevien koululaisten määrä tulee olemaan jopa 76.

Suomea opetetaan Ülejõen koulussa 6. luokalta alkaen ja suomen kielen suosio kasvaa vuosi vuodelta. Suomen kieli on valinnaisaineena ja vaihtoehto venäjän tai saksan kielelle. Englantia opetetaan 3. luokasta alkaen. Syksyllä 2016 on 8. ja 9. luokilla kullakin yksi suomen kielen ryhmä, 7. luokilla kaksi ryhmää, mutta kuudensilla luokilla aloittaa jopa neljä uutta suomen kielen ryhmää. Ülejõen koulun suomen opettaja Mare Soomere valittiin muuten tänä vuonna vuoden suomen kielen opettajaksi.

Ensimmäisen tapaamisen tavoitteena oli tutustua opettajaan (ja opettajan meihin), saada tilannekuva suomea opiskelevien koululaisten määrästä ja tasosta sekä hahmotella hieman syksyn toimintamalleja.

Toisessa tapaamisessa keskiviikkona 1.6.2016 oli mukana myös Anna Laine Tallinnasta Suomen Viron-instituutista. Pienimuotoisemmassa tapaamisessa kesähelteellä oli läsnä seitsemän suomiseuralaista ja opettaja Mare Soomere.

Anna Laine kertoi kummitoiminnan taustasta vielä lisäksi, että itse asiassa ensimmäinen idea toiminnasta oli tullut suurlähettiläs Kirsti Nariselta. Asiaa lähdettiin sitten viemään eteenpäin sekä suurlähetystön että Suomen Viron-instituutin toimesta. Pärnun Suomi-Seura on uranuurtaja koko tämän toiminnan aloittamisessa Virossa, joten valmiita toimintamalleja ei ole. Meitä pyydettiin ottamaan runsaasti valokuvia kaikista koululaistapahtumistamme, koska toimintamme tulee olemaan esimerkkinä kaikille muille. Sovittiin myös, että kokeiltuamme syyslukukaudella erilaisia

toimintamuotoja, teemme alkuvuodesta 2017 yhteenvedon ja pohdimme, mitä kannattaa muuttaa, mitä jatkaa ja mistä mahdollisesti luopua.

Opettaja Mare oli oppilaidensa kanssa ideoinut erilaisia toimintavaihtoehtoja, jotka olisivat lapsille mielekkäitä. Mistä lapset pitävät, siitä pitävät myös opettajat – ja ilman muuta meilläkin on hausempaa tehdä juuri sitä, mitä lapset ovat toivoneet.

Lasten toiveita olivat mm. seuraavat:

- 1) Aivan oikea suomalainen lukisi heille tekstejä. Nyt tekstejä kuunnellaan vain nauhalta.**
- 2) Pelataan suomenkielisiä lautapelejä yhdessä. Helpotettu Alias-versio ym. pelit.** Sirkka Linderillä on myös mm. maahanmuuttajille tarkoitettuja helppoja korttipelejä.
- 3) Suomenkielisten elokuvien katselu.** (Anna Laine kertoi, että suomenkielisiä elokuvia voi vapaasti lainata Suomen Viron-instituutin Tarton toimipisteestä).
- 4) Kokataan suomalaista ruokaa yhdessä.** Koulun kotitalousluokka on vapaasti käytössämme.
- 5) Koululaiset saavat keskustella oikean suomalaisen kanssa (ei opettajan, jonka tiedetään joka tapauksessa ymmärtävän myös viroa).**

Keskusteluun liittyen ideoimme kesäkuun tapaamisessa aiheita itse. Aiheina voisi olla mm. se, että me pyydämme oppilasta kertomaan meille, missä Pärnussa myydään esim. kissanhiekkaa, missä sijaitsevat suutarit, mitä kautta pääsee parhaiten ajamaan sairaalaan jne. kartalla ohjaamisen taitoja. Voidaan kysellä myös joulunviettotavoista/pääsiäis-/vapputavoista Virossa, pyydetään lapsia kertomaan virolaisista tavoista yleensä mistä tahansa aiheesta ja kerrotaan omista tavoistamme Suomessa.

Keskustelua pystytään käymään aikaisintaan 7-luokkalaisten kanssa. Aloittelevat kuudesluokkalaiset vaativat toisenlaista toimintaa. Koska ryhmiä ja koululaisia on todella paljon, mietitään aloitettaisiinko toiminta aluksi vain 7-, 8- ja 9-luokkalaisten kanssa.

6) Oppilaat ovat myös innoissaan siitä ajatuksesta, että suomen kielen tunnilla mennään oppimaan **jotain konkreettista luokan ulkopuolella.**

7) Oppilaat toivoivat myös samanikäisten suomalaisten koululaisten seuraa, esimerkiksi ystävyysluokan muodossa. Tämä toive vaatii jo vähän enemmän toimenpiteitä, mutta mikäli koulujen loma-ajat osuvat eri aikoihin ja Pärnussa lomailee meidän seuramme jäsenten lapsia/lastenlapsia, ovat he erittäin tervetulleita mukaan Ülejõen suomen kielen tunneille.

.....

Ensin pohdimme, pitäisikö meidän jakaa seuramme jäsenet 7 eri ryhmään, kuten on myös suomen kielen ryhmiä koulussa. Jokaiselle koululaisryhmälle tulisi tällöin oma kummiryhmänsä. Lopulta tulimme kuitenkin siihen tulokseen, että meidän on mielekkäämpää jakautua ryhmiin eri aiheiden perusteella – kuten esimerkiksi kokkausryhmä, mөлkkuryhmä, kirjallisuusryhmä, lauluryhmä jne. Ja ilman muuta sama henkilö voi kuulua useampaankin ryhmään, mikäli aika riittää.

Kesäkuun tapaamisessamme suunnittelimme, että ehkä vielä syys-lokakuussa voisimme pelata koulun nurmikolla myös hauskaa **mөлkkyä**, suomalaisen ruoan kokkaaminen jätettäisi pimeisiin talvikuukausiin. Opettaja Marella oli myös tiedossa seuramme jäsenten aktiivinen **karaokessa** laulaminen ja hänestä oli loistava idea tuoda muutama koululaisryhmä oppituntien aikana Alex

Majaan laulamaan kanssamme suomenkielisiä lauluja. Tähän pystyvät parhaiten 8-9 -luokkalaiset, koska laulujen sanat etenevät aivan alkeita opetteleville liian nopeasti.

Kesäkuun tapaamisessa tuli myös esille ajatus, että koulun oppilaiden kanssa järjestettäisiin yhteinen Suomen itsenäisyyspäiväjuhla. Koska oppilaita on jo 76, mikä on ollut tavallisesti itsenäisyyspäivän päiväjuhlan osanottajamäärä yhdessä Vaasa-seuran ja inkerinsuomalaisten seuran kanssa, vaatisi tämä aivan oman tilaisuutensa ja suunnittelunsa, mutta tätä kannattaa ilman muuta mieltä eteenpäin.

Kesäkuussa sovittiin, että seuraavan kerran tavataan 24. tai 25.8. riippuen siitä, miten opettaja Maren aikatauluun parhaiten sopii. Elokuun tapaamisessa sovimme jo sitten tarkemmin eri ryhmien muodostamisesta ja aikatauluista.
